

JUDO-VIŠE OD SPORTA

„Nije važno da si bolji od drugoga, već od jučerašnjeg sebe.“ ⁽¹⁾ Jigoro Kano (utemeljitelj juda)

„Judo je ušao u novu evolucijsku eru. Koncept *Judo family* nije samo koncept, već istinska stvarnost.“ ⁽²⁾ Marius L. Vizer (predsjednik Međunarodne judo federacije)

Citatima osnivača juda i aktualnog predsjednika Međunarodne judo federacije primjereno je započeti osvrt na današnju poziciju našega sporta, s njegovih različitih aspekata. Iz navedenih riječi njegova začetnika, potvrđuje se već poznata činjenica kako je judo potekao iz plemenitih namjera, kao vještina protkana filozofijom. Jigoro Kano je još tada, kroz svoje govore, indirektno davao naputke budućim sljedbenicima za daljnji razvoj juda. S ponosom se može konstatirati da su danas sve dobrobiti ovoga sporta prepoznate od strane njegovih krovnih organizacija, koje iz dana u dan uspješno rade na njegovoj popularizaciji.

Upravo je velik broj mogućnosti koje judo otvara nagnao na pisanje ovoga osvrta, u kojemu se nastoji kako svima involviranima u ovaj sport, tako i cjelokupnoj populaciji, što objektivnijim argumentima skrenuti pažnju na proširenje vidika koje naš sport pruža.

U smislu bavljenja judom, ovaj je sport jedan od onih koje stručnjaci najviše preporučuju u svrhu kvalitetnog rasta i razvoja djeteta, od tjelesnog sazrijevanja do psiholoških dobrobiti u smislu discipline, kooperacije s drugom djecom, fair play-a itd. Također, određeni specifični elementi kao što su primjerice padovi, koji su osnova juda, svoju pravu primjenu mogu pronaći tijekom svakodnevnih aktivnosti kada se to najmanje očekuje. Svjedoci smo sve većeg uspješnog uključivanja djece vrtićke dobi u judo klubove, kao i velikog broja djevojčica što je karakteristično tek za manji broj borilačkih sportova. Trenažni operatori juda prepoznati su i kao sredstva napretka za djecu s posebnim potrebama i osobe s invaliditetom te se povećava broj judo klubova koji otvaraju sekcije za navedenu populaciju. Nerijetko se diljem svijeta provode i zajednički treninzi veterana velikog raspona godina što svjedoči činjenici kako za uživanje juda ne postoji gornja dobna granica. Također, sve češća praksa u proširenju programskih klupskih sadržaja, postaje i zajednički trening/radionica mlađe djece prilikom čega im u određenim vježbama pomažu i roditelji neposredno uključeni u tjelesnu aktivnost što na obostranu korist u širem smislu pridonosi usvajanju i održavanju zdravih navika prakticiranja tjelesne aktivnosti. Povremeno uključivanje samoobrane u judo trening sportaša i rekreativaca, može biti od iznimne važnosti u svrhu obrane od nasilja. Vrlo je važno spomenuti kako za bavljenje judom nisu potreban značajna materijalna sredstva čemu svjedoči prakticiranje juda i u najsiromašnijim zemljama svijeta.

Put prema judu u smislu vrhunskog sporta, s druge strane otvara novo interesantno područje. Samoaktualizacija u sportskom smislu, putovanja, razmjena iskustava, upoznavanje najrazličitijih ljudi, kultura i načina življenja na danas vrlo čestim natjecanjima i trening kampovima diljem svijeta samo su neke od pozitivnih strana koje vrhunski sport donosi, a vrlo teško bi se doživjele u tom opsegu da osoba nije uključena u sport. Također, aktivno bavljenje judom uvelike olakšava budući trenerski posao za one koji odaberu takvo opredjeljenje. Danas je judo standardan sport na Olimpijskim igrama.

Sagledavajući navedeno, može se reći kako u judu baš svatko može pronaći svoje mjesto, od male djece koja su prvi puta kročila na tatami, preko roditelja, baka i djedova koji ih dovode na trening i često bodre na natjecanjima, rekreativnih vježbača, veterana, djece s posebnim potrebama, osoba s invaliditetom, vrhunskih sportaša, trenera, stručnjaka koji proučavaju judo do njegovih najsitnijih strukturnih detalja, o njemu pišu knjige te ga predaju u raznim obrazovnim ustanovama pa sve do osoba iz poslovnog svijeta informatike, marketinga, sponzorstva i sl. bez kojih ovakav napredak juda koji se danas bilježi, naprosto ne bi bio moguć.

Sve je veći broj judo projekata različitih ciljeva diljem svijeta gdje poznati judoke postaju ambasadori u svrhu socijalne inkluzije, prevencije nasilja i same promocije ovoga sporta. Jedan od takvih je projekt EJU-a „Improve your club“, koji kvalitetu juda želi podići od njegovih temeljnih jedinki, samih sportskih klubova. Također, judo se u nekim zemljama uspješno uvodi u škole (IJF projekt „Judo for children“; EJU projekt „Judo for schools“), a čelnici krovnih organizacija često posjećuju različite zemlje s ciljem upoznavanja s judom. Najsvježiji primjeri su edukacijski seminari u Zambiji, Haitiju, Belizeu, Etiopiji i Tahitiju dok su napredniji seminari održavani u velikim zemljama koje već posjeduju određenu judo povijest poput Kine i Turske ⁽³⁾. Postoje i česta nastojanja pomoći siromašnijim afričkim zemljama gdje se pronalaze načini za bavljenje judom usprkos činjenica kako su i sami životni uvjeti vrlo niskog standarda. Jedan od primjera takvoga projekta je pronašao svoje mjesto u samom srcu Sahare, gdje su se na uspješan i zanimljiv način provodile aktivnosti na strunjačama postavljenima u pustinji. Osim navedenog, organiziraju se i festivali „slavljenja“ juda, kao primjerice u Antalyji gdje se raznim radionicama nastojalo ukazati što sve, osim vrhunskog sporta, judo može pružiti.

Sve veći broj službenih/kvalifikacijskih natjecanja za uzrast kadeta, juniora i seniora disperziranih diljem svijeta, popraćeni sve većim napretkom u smislu organizacije, transparentnosti rezultata i prijenosa uživo, iz dana u dan pozitivno utječe na masovnost i rasprostranjenost juda u svijetu. Objektivan kriterij kvalifikacija za Olimpijske igre, velik broj službenih prvenstava (Univerzijada, Svjetsko vojno prvenstvo, Svjetske vojne igre, Kontinentalna studentska prvenstva, Paralimpijske igre, OI gluhih, Europski olimpijski festival mladih „EYOF“, Olimpijske igre mladih itd.), ekipna službena natjecanja, bez inertnosti u smislu promjene pravila, rang lista judaša prema dobnim i težinskim kategorijama, natjecanja u katama i kvaliteta sudaca osigurana sudačkom rang listom samo su neki od razloga visoke pozicioniranosti juda u današnje vrijeme. Velik broj judoka nosioca zastava svojih država prilikom otvaranja/zatvaranja Olimpijskih igara, kao i povećanje broja judaša u izboru najboljih sportaša zemalja diljem svijeta, neki su od najrelevantnijih dokaza sve veće popularnosti juda u zemljama svijeta. Također, raspodjela osvojenih olimpijskih medalja po zemljama značajno se povećala u odnosu na Olimpijske igre prije dvadesetak i više godina što potvrđuje popularizaciju juda s povećanjem broja zemalja koje imaju natjecatelje najvišeg svjetskog ranga.

Svjedoci smo rastu popularizacije juda i u smislu marketinga, sudjelovanja sponzora, televizijskoj i internetskoj pokrivenosti, kao i implementaciji u policijske i vojne strukture država u svrhu obuke kadrova. Također, Međunarodna judo federacija uspješno surađuje s

organizacijama kao što su CISM (The international military sports council) i USIP (The international police sports union) (3). Poznato je i kako su se neke od poznatih svjetskih ličnosti bavile judom (npr. Vladimir Putin i Zinedine Zidane), a nije rijetka pojava da u određenim državama bivši judaši obnašaju značajnije funkcije.

Sagledavši rast konkurencije i povećanje zahtjeva na organizam sportaša, sa stajališta struke valja naglasiti napredak u tehnologiji samog procesa sportske pripreme i dijagnostici pripremljenosti sportaša što se postiže konstantnom edukacijskom nadogradnjom judo trenera putem raznih seminara, kao i konzumacijom literature prezentirane na Međunarodnim judo simpozijima.

Dokaz da se u judu vodi računa o svemu su i završni godišnji izbori za najbolje judašice, judaše i ostale koji su dali značajan doprinos ovom sportu, prilikom čega im se na gala večeri dodjeljuju zaslužena priznanja. Između ostaloga, na takvim se priredbama promoviraju i izdanja „Judo magazina“, koji je tiskani dokaz provedenih akcija, sportskih priredbi i sportskih rezultata u godini na odmaku.

Svakako valja spomenuti kako i Hrvatski judo savez u okviru svojih mogućnosti uspješno potiče edukaciju, istraživačke aktivnosti, unapređenje kata natjecanja, izdaje magazin „Judo“ i provodi ostale srodne aktivnosti. Također, HJS je dao velik doprinos u pokretanju projekta „Judo u škole“ na razini Republike Hrvatske (4).

Ukoliko se ne promatra isključivo iz jednoga kuta, već globalno u smislu svih mogućnosti koje otvara, valja konstatirati kako judo kao sport i način života korača naprijed znatno većim koracima no što se to na prvi dojam čini. Prirodno je stoga da se nakon rezimea, svatko direktno ili posredno involviran u judo, opravdano osjeća ponosnim. Svatko bi dakle, trebao biti mali ambasador ovoga plemenitog sporta, posebice danas kada putem razmjene iskustava, medija i društvenih mreža svijet postaje mnogo dostupniji za prijenos informacija no što je to bio prethodnim generacijama.

Zaključno, judo uspijeva udovoljiti onom najzahtjevnijem kriteriju: konstantnoj nadogradnji u korak s modernizmom, zadržavajući paralelno svoje drevne, tradicionalne odlike.

REFERENCE

- (1) <http://judoinfo.com/kano7.htm>. Internetski izvor. S mreže preuzeto 11. srpnja 2014.
- (2) <http://www.eju.net/?mode=showNewsItem&id=1163&language=ru&date=2011-08&action=news&%3Bmode=downloadFile&%3Bid=9>. Internetski izvor. S mreže preuzeto 11. srpnja 2014.
- (3) <http://www.intjudo.eu/>. Internetski izvor. S mreže preuzeto 11. srpnja 2014.
- (4) <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=12309>. Internetski izvor. S mreže preuzeto 11. srpnja 2014.

Autor: Luka Leško, mag.cin., AJK „Mladost“ Zagreb